Eiropas Parlaments
2024-2029

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

2024/0305(NLE)

23.10.2025

***

IETEIKUMA PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Bosniju un Hercegovinu par operacionālajām darbībām, ko Bosnijā un Hercegovinā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referents: *Jaroslav Bžoch*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

*	Apspriežu procedūra
***	Piekrišanas procedūra
***I	Parastā likumdošanas procedūra (pirmais lasījums)
***II	Parastā likumdošanas procedūra (otrais lasījums)
***III	Parastā likumdošanas procedūra (trešais lasījums)

(Norādītā procedūra pamatojas uz akta projektā ierosināto juridisko pamatu.)

SATURA RĀDĪTĀJS

Lpp.

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS 4

PASKAIDROJUMS 5

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par projektu Padomes lēmumam par to, lai noslēgtu Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Bosniju un Hercegovinu par operacionālajām darbībām, ko Bosnijā un Hercegovinā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra
(16666/2024 – C10-0117/2025 – 2024/0305(NLE))

(Piekrišana)

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Padomes lēmuma projektu (16666/2024),

– ņemot vērā projektu Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Bosniju un Hercegovinu par operacionālajām darbībām, ko Bosnijā un Hercegovinā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra (16665/2024),

– ņemot vērā piekrišanas pieprasījumu, ko Padome iesniegusi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 77. panta 2. punkta b) un d) apakšpunktu, 79. panta 2. punkta c) apakšpunktu un 218. panta 6. punkta otrās daļas a) apakšpunktu (C10-0117/2025),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta Reglamenta 107. panta 1. un 4. punktu un 117. panta 7. punktu,

– ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ieteikumu (A10-0000/2025),

1. sniedz piekrišanu nolīguma slēgšanai;

2. uzdod priekšsēdētājai Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei, Komisijai, dalībvalstu valdībām un parlamentiem, kā arī Bosnijas un Hercegovinas valdībai un parlamentam.

PASKAIDROJUMS

a) Pamatinformācija
Ierosinātā Padomes lēmuma mērķis ir apstiprināt statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un Bosniju un Hercegovinu par operacionālajām darbībām, ko Bosnijā un Hercegovinā veic Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra, kā paredzēts Regulā (ES) 2019/1896 par Eiropas Robežu un krasta apsardzi.

Viens no Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras ("Aģentūra") uzdevumiem ir sadarboties ar trešām valstīm jomās, uz kurām attiecas Eiropas Robežu un krasta apsardzes regula, "tostarp veicot robežu pārvaldības vienību iespējamu operacionālo izvietošanu trešās valstīs". Aģentūra, ciktāl tas vajadzīgs tās uzdevumu izpildei, var sadarboties ar trešo valstu iestādēm, kas ir kompetentas jautājumos, uz kuriem attiecas regula, un var veikt darbības saistībā ar Eiropas integrēto robežu pārvaldību kādas trešās valsts teritorijā, ja minētā trešā valsts tam piekrīt.

Statusa nolīguma noslēgšanas nolūks ir reglamentēt visus aspektus, kas ir vajadzīgi, lai veiktu Aģentūras darbības trešās valstīs. Saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 3. punktu apstākļos, kuros no Eiropas Robežu un krasta apsardzes pastāvīgā korpusa ir nepieciešama robežu pārvaldības vienību izvietošana trešā valstī, kur vienību dalībnieki īstenos izpildpilnvaras, Savienība noslēdz ar attiecīgo trešo valsti statusa nolīgumu.

Saskaņā ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes regulu un ņemot vērā tās 76. panta 1. punktu, Komisija savā paziņojumā COM(2021)0829 sniedza statusa nolīguma paraugu, kas ir minēts Regulā (ES) 2019/1896 un satur īpašas normas par darbību veikšanu trešo valstu teritorijā. Statusa nolīgums ar Bosniju un Hercegovinu ir balstīts uz Komisijas izstrādāto paraugu.

Komisija 2025. gada 14. oktobrī īsumā informēja referentus par progresu, kas ir panākts sarunās par statusa nolīgumu starp Eiropas Savienību un Bosniju un Hercegovinu. Šajā sanāksmē piedalījās arī Bosnijas un Hercegovinas iestādes. 2025. gada 6. novembrī ir paredzēta arī sanāksme ar *Frontex* pamattiesību amatpersonu ("FRO") un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju ("EDAU"). Nolīgums tika parakstīts 2025. gada 11. jūnijā Sarajevā, Bosnijā un Hercegovinā.

b) Referenta nostāja
Migrācijas un bēgļu krīzes kulminācijas laikā 2015. gadā simtiem tūkstošu patvēruma meklētāju un migrantu ieradās Eiropas Savienībā caur Rietumbalkāniem. Migrācijas spiediens uz Rietumbalkānu maršrutiem turpmākajos gados bija ievērojams, radot spiedienu uz ES ārējām robežām. Tāpēc ir vajadzīgi turpmāki centieni, lai kontrolētu migrācijas plūsmu likumīgā veidā saskaņā ar starptautiskajiem un Eiropas tiesību aktiem.

Referents uzskata, ka, īstenojot sadarbību ar trešām valstīm, ir ārkārtīgi svarīgi slēgt oficiālus un juridiski saistošus nolīgumus, lai nodrošinātu šādas sadarbības pārredzamību, publisko kontroli un demokrātisku pārraudzību.

Strukturēta un ilgstoša sadarbība ar trešām valstīm, jo īpaši ar Rietumbalkāniem, ir neatņemama Eiropas stabilitātes un drošības telpas sastāvdaļa. Tādēļ migrācijas un robežu pārvaldības

sadarbības stiprināšana ar Bosniju un Hercegovinu ir stratēģiski svarīga, lai mazinātu spiedienu uz Bosnijas un Hercegovinas kaimiņvalsts Horvātijas robežām un tādējādi novērstu neatbilstīgu robežšķērsošanu uz ES ārējām robežām, kā arī apkarotu pārrobežu noziedzību. Tāpēc cieša sadarbība ar Rietumbalkānu partneriem ir būtiska ne tikai migrācijas plūsmu pārvaldībai ceļā uz Eiropas Savienību, neatbilstīgas ieceļošanas gadījumu skaita samazināšanai un atgriešanas operāciju efektivitātes uzlabošanai, bet arī migrantu kontrabandas apkarošanai un ar organizēto noziedzību saistīto risku mazināšanai.

Gan Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai, gan Bosnijas un Hercegovinas Federālajai iekšlietu ministrijai ir jāievēro Regulas (ES) 2019/1896 noteikumi un jānodrošina to pilnīga ievērošana, tostarp attiecībā uz pamattiesībām. Eiropas Parlamenta piekrišanas procedūras laikā Komisijas, Bosnijas un Hercegovinas attiecīgo iestāžu, kā arī *FRO* un EDAU sniegtie skaidrojumi par šā statusa nolīguma nozīmi tika atzīti par apmierinošiem. Statusa nolīgums un Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras amatpersonu klātbūtne Bosnijas un Hercegovinas teritorijā palīdzēs risināt neatbilstīgas migrācijas uz ES problēmu un uzlabot vispārējo drošības situāciju, vienlaikus pilnībā ievērojot pamattiesības robežkontroles procesos. Ņemot vērā ievērojamo personu skaitu, kas tranzītā šķērso Bosniju un Hercegovinu, lai nokļūtu Eiropas Savienībā, šis nolīgums stiprinās mūsu atbalstu Rietumbalkānu partneriem migrācijas plūsmu efektīvākai pārvaldībai pilnīgā saskaņā ar mūsu Eiropas standartiem.

Noslēgumā referents uzskata, ka ierosinātais statusa nolīgums atbilst statusa nolīguma paraugam, kas sniegts Komisijas paziņojumā par saturu un noteikumiem, kuri būtu jāiekļauj galīgajā nolīgumā.

Tā kā sākas šā nolīguma īstenošanas stadija, Eiropas Parlaments lūdz, lai Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūra nekavējoties informētu Eiropas Parlamentu par darbībām, kas tiek veiktas, īstenojot šo statusa nolīgumu, un atgādina, ka saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 73. panta 8. punktu Aģentūrai ir pienākums savos gada ziņojumos iekļaut izvērtējumu par sadarbību ar trešām valstīm.

Statusa nolīgumi par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras īstenotajām operacionālajām darbībām, kas jau bija noslēgti ar Moldovu, Ziemeļmaķedoniju, Melnkalni, Albāniju un Serbiju, pierādīja, ka cieša sadarbība ar Rietumbalkāniem sniedz pozitīvus rezultātus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, referents iesaka Parlamentam apstiprināt Padomes lēmuma teksta projektu.